

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

19. rujna 2024.*

„Žalba – Institucijsko pravo – Jedinstveni statut europskih zastupnika – Europski zastupnici izabrani u talijanskim izbornim jedinicama – Odluka u području mirovina koju je donio talijanski zastupnički dom – Izmjena iznosa mirovina talijanskih nacionalnih zastupnika – Posljedična izmjena iznosa mirovina određenih bivših europskih zastupnika izabranih u Italiji koju je proveo Europski parlament – Zamjena odluka Parlamenta – Daljnje postojanje pravnog interesa za ukidanje presude Općeg suda Europske unije”

U predmetu C-198/21 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesene 29. ožujka 2021.,

Giacomo Santini, sa stalnom adresom u Tridentu (Italija),

Marco Cellai, sa stalnom adresom u Firenci (Italija),

Domenico Ceravolo, sa stalnom adresom u Noventi Padovani (Italija),

Natalino Gatti, sa stalnom adresom u Nonantoli (Italija),

Rosa Maria Avitabile, u svojstvu nasljednice Antonija Mazzonea, sa stalnom adresom u Napulju (Italija),

Luigi Moretti, sa stalnom adresom u Nembru (Italija),

Gabriele Sboarina, sa stalnom adresom u Veroni (Italija),

Lina Wuhrer, sa stalnom adresom u Bresci (Italija),

Patrizia Capraro, sa stalnom adresom u Rimu (Italija),

Luciana Meneghini, u svojstvu nasljednice Ferruccia Pisonija, sa stalnom adresom u Tridentu, koje zastupa M. Paniz, *avvocato*,

žalitelji,

a druga stranka u postupku je:

* Jezik postupka: talijanski

Europski parlament, koji zastupaju S. Alves i S. Seyr, u svojstvu agenata,

tuženik u prvostupanjskom postupku,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: C. Lycourgos, predsjednik vijeća, O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot, S. Rodin (izvjestitelj) i L. S. Rossi, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 11. siječnja 2024.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Svojom žalbom Giacomo Santini, Marco Cellai, Domenico Ceravolo, Natalino Gatti, Rosa Maria Avitabile, u svojstvu nasljednice Antonija Mazzonea, Luigi Moretti, Gabriele Sboarina, Lina Wuhrrer, Patrizia Capraro i Luciana Meneghini, u svojstvu nasljednice Ferruccia Pisonija, zahtijevaju ukidanje presude Općeg suda Europske unije od 10. veljače 2021., Santini i dr./Parlament (T-345/19, T-346/19, T-364/19 do T-366/19, T-372/19 do T-375/19 i T-385/19, u daljnjem tekstu: pobijana presuda, EU:T:2021:78) kojom je on odbio njihovu tužbu za, s jedne strane, poništenje obavijesti od 11. travnja 2019. i, što se tiče L. Meneghini, u svojstvu nasljednice F. Pisonija, od 8. svibnja 2019., koje je za svakog žalitelja utvrdio Europski parlament (u daljnjem tekstu zajedno nazvane: sporne odluke) i koje se odnose na prilagodbu iznosa mirovina na koje žalitelji imaju pravo nakon što je 1. siječnja 2019. stupila na snagu Odluka br. 14/2018 Ufficia di Presidenza della Camera dei deputati (Ured predsjedništva Zastupničkog doma, Italija) od 12. srpnja 2018. (u daljnjem tekstu: Odluka br. 14/2018) i, s druge strane, naknadu štete koju su žalitelji navodno pretrpjeli zbog tih akata.

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije

1. Pravilnik PEAM

- 2 Članak 1. Priloga III. Pravilniku o isplati troškova i naknada zastupnicima Europskog parlamenta, u verziji koja je bila na snazi do 14. srpnja 2009. (u daljnjem tekstu: Pravilnik PEAM), propisivao je:
„1. Svi članovi Europskog parlamenta imaju pravo na starosnu mirovinu.

2. Dok se ne uspostavi konačni zajednički mirovinski sustav za sve članove Europskog parlamenta i u slučaju da nacionalni sustav ne predviđa mirovinu, ili u slučaju da iznos i/ili uvjeti predviđene mirovine nisu istovjetni onima koji se primjenjuju za članove nacionalnog parlamenta države članice za koju je izabran dotični član Parlamenta, isplaćuje se privremena starosna mirovina, na zahtjev dotičnog člana, iz proračuna Europske unije, dijela koji se odnosi na Parlament.”

3 Članak 2. Priloga III. Pravilniku PEAM određivao je:

„1. Iznos i uvjeti privremene mirovine istovjetni su onima mirovine koju primaju članovi donjeg doma države članice za koju je izabran dotični član Parlamenta.

2. Svaki član koji ima pravo na mirovinu u skladu s člankom 1. stavkom 2. pristupanjem tom sustavu treba u proračun Europske unije uplatiti doprinos koji se izračunava na način da plaća jednak doprinos koji plaća član donjeg doma države članice u kojoj je izabran, u skladu s nacionalnim odredbama.”

4 U skladu s člankom 3. stavcima 1. i 2. Priloga III. Pravilniku PEAM:

„1. Zahtjev za pristupanje tom privremenom mirovinskom sustavu treba podnijeti u roku od 12 mjeseci od početka mandata dotične osobe.

Nakon što taj rok istekne, pristupanje mirovinskom sustavu proizvodi učinke od prvog dana mjeseca u kojem je zahtjev zaprimljen.

2. Zahtjev za mirovinu treba podnijeti u roku od šest mjeseci od stjecanja prava.

Nakon što taj rok istekne, pravo na mirovinu proizvodi učinke od prvog dana mjeseca u kojem je zahtjev zaprimljen.”

2. Statut zastupnika

5 Članak 25. stavci 1. i 2. Odluke 2005/684/EZ, Euratom Europskog parlamenta od 28. rujna 2005. o donošenju Statuta članova Europskog parlamenta (SL 2005., L 262, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 16., str. 181., u daljnjem tekstu: Statut zastupnika), koja je stupila na snagu 14. srpnja 2009., glasi:

„1. Članovi koji su prije stupanja na snagu ovog Statuta bili u Parlamentu te su bili ponovno izabrani mogu se odlučiti za nacionalni sustav koji se odnosi na naknadu, prijelaznu naknadu i mirovinu za vrijeme cjelokupnog trajanja mandata u Europskom parlamentu.

2. Ova plaćanja izvršavaju se iz proračuna države članice.”

6 Članak 28. stavak 1. Statuta zastupnika predviđa:

„Svako pravo na mirovinu koju je član stekao u skladu s nacionalnim rješenjima u vrijeme primjene ovog Statuta u cijelosti se zadržava.”

3. Provedbene mjere

- 7 Uvodna izjava 7. Odluke 2009/C 159/01 Predsjedništva Europskog parlamenta od 19. svibnja i 9. srpnja 2008. o provedbenim mjerama Statuta zastupnika Europskog parlamenta (SL 2009., C 159, str. 1.), kako je izmijenjena Odlukom 2010/C 340/06 Predsjedništva Europskog parlamenta od 13. prosinca 2010. (SL 2010., C 340, str. 6.) (u daljnjem tekstu: Provedbene mjere), glasi:

„U prijelaznim odredbama važno je osigurati da osobe koje imaju određena davanja dodijeljena na temelju Pravilnika PEAM mogu nastaviti primati ta davanja nakon stavljanja izvan snage tog propisa, u skladu s načelom [zaštite] legitimnih očekivanja. Također bi trebalo osigurati poštovanje mirovinskih prava stečenih na temelju Pravilnika PEAM prije stupanja na snagu Statuta [zastupnika].”

- 8 Članak 49. stavak 1. Provedbenih mjera određuje:

„Zastupnici koji su izvršavali mandat tijekom najmanje jedne cijele godine imaju pravo, nakon isteka mandata, na doživotnu starosnu mirovinu koja se isplaćuje od prvog dana mjeseca nakon onog mjeseca u kojem su navršili 63 godine.

Bivši članovi ili njihovi pravni zastupnici, osim u slučaju više sile, podnose zahtjeve za isplatu starosne mirovine u roku od šest mjeseci od stjecanja prava na mirovinu. Nakon tog roka, datum početka isplate starosne mirovine je prvi dan mjeseca u kojem je zahtjev primljen.”

- 9 U skladu s njihovim člankom 73., Provedbene mjere stupile su na snagu na dan stupanja na snagu Statuta zastupnika, odnosno 14. srpnja 2009.

- 10 Člankom 74. Provedbenih mjera predviđeno je da, podložno prijelaznim odredbama utvrđenima u njihovoj glavi IV., među kojima je i njihov članak 75., Pravilnik PEAM prestaje vrijediti na dan stupanja na snagu Statuta zastupnika.

- 11 U skladu s člankom 75. Provedbenih mjera:

„1. Mirovina za nadživjele osobe, invalidska mirovina, dodatna invalidska mirovina za uzdržavanu djecu i starosna mirovina koje su dodijeljene na temelju priloga I., II. i III. Pravilnika PEAM nastavljaju se isplaćivati u skladu s tim prilogima osobama koje su primale ta davanja prije datuma stupanja na snagu Statuta [zastupnika].

Ako bivši zastupnik koji prima invalidsku mirovinu umre nakon 14. srpnja 2009., obiteljska se mirovina isplaćuje njegovome bračnom drugu, stalnom izvanbračnom partneru ili uzdržavanoj djeci u skladu s uvjetima utvrđenima Prilogom I. Pravilniku PEAM.

2. Prava na starosnu mirovinu koja su stečena prije datuma stupanja Statuta [zastupnika] na snagu u skladu sa spomenutim Prilogom III. nastavljaju vrijediti. Osobe koje su stekle svoja prava u tom mirovinskom sustavu primaju mirovinu izračunanu na temelju njihovih ostvarenih prava koja proizlaze iz spomenutog Priloga III. čim ispune potrebne uvjete utvrđene nacionalnim pravom dotične države članice i ako su podnijele zahtjev naveden u članku 3. stavku 2. spomenutog Priloga III.”

B. Talijansko pravo

- 12 U skladu s člankom 1. stavcima 1. do 3. Odluke br. 14/2018:

„1. Od 1. siječnja 2019. iznosi doživotnih naknada, onih izravnih i onih za nadživjele osobe, i proporcionalnog dijela doživotne naknade iz mirovinskih prava, one izravne i one za nadživjele osobe, na koje su prava stečena na temelju sustava koji je bio na snazi 31. prosinca 2011., izračunavaju se u skladu s novim uvjetima predviđenima ovom odlukom.

2. Novi izračun iz prethodnog stavka izvršava se množenjem iznosa osobnog doprinosa faktorom pretvorbe koji se odnosi na dob zastupnika u trenutku stjecanja prava na doživotnu naknadu ili proporcionalni dio naknade iz mirovinskih prava.

3. Primjenjuju se faktori pretvorbe iz tablice 1. u Prilogu ovoj odluci.”

II. Okolnosti spora

- 13 Okolnosti spora iznesene su u točkama 14. do 21. pobijane presude. One se za potrebe ove žalbe mogu sažeti kako slijedi.
- 14 Svi su žalitelji bivši članovi Europskog parlamenta izabrani u Italiji ili pravni sljednici takvog bivšeg europskog zastupnika koji primaju starosnu mirovinu ili mirovinu za nadživjele osobe (u daljnjem tekstu: mirovina).
- 15 Dodavanjem napomene na obračunske isprave o mirovini za siječanj 2019. Parlament je obavijestio žalitelje o činjenici da se iznos njihove mirovine može izmijeniti provedbom Odluke br. 14/2018 i da taj novi izračun eventualno može dovesti do povrata neopravdano isplaćenih iznosa.
- 16 Parlament je od 1. siječnja 2019. primjenom te odluke na temelju članka 2. stavka 1. Priloga III. Pravilniku PEAM smanjio iznos mirovine žaliteljâ.
- 17 Nedatiranom napomenom načelnika Odjela za plaće i socijalna prava zastupnika Glavne uprave (GU) za financije Parlamenta (u daljnjem tekstu: načelnik odjela), priloženom obračunskim ispravama o mirovini žaliteljâ za veljaču 2019., Parlament je najprije obavijestio potonje da je njegova pravna služba, mišljenjem br. SJ-0836/18 od 11. siječnja 2019., potvrdila da je Odluka br. 14/2018 automatski primjenjiva na njihovu situaciju (u daljnjem tekstu: mišljenje pravne službe). Nadalje, Parlament će, čim primi potrebne informacije od Camere dei deputati (Zastupnički dom, Italija), obavijestiti žalitelje o novom iznosu njihove mirovine i izvršiti povrat eventualne razlike u sljedećih 12 mjeseci. Naposljetku, obavijestio je žalitelje da će konačni iznos njihove mirovine biti određen formalnim aktom protiv kojeg bi bilo moguće podnijeti žalbu ili tužbu za poništenje.
- 18 Načelnik odjela spornim je odlukama, kao prvo, obavijestio žalitelje da će se iznos njihove mirovine, u skladu s člankom 2. stavkom 1. Priloga III. Pravilniku PEAM, smanjiti do iznosa na koji su smanjenje slične mirovine koje je Zastupnički dom u Italiji isplatio bivšim nacionalnim zastupnicima u skladu s Odlukom br. 14/2018. Kao drugo, iznos mirovina žaliteljâ od travnja 2019. s retroaktivnim učinkom od 1. siječnja 2019., prilagodit će se u skladu s planovima za utvrđivanje novih iznosa mirovina dostavljenima u prilogu tim odlukama. Kao treće, spornim

odlukama žaliteljima je dan rok od 30 dana od njihova primitka da podnesu svoja očitovanja. Ako ne podnesu očitovanja, učinci navedenih odluka smatrat će se konačnima i podrazumijevat će, među ostalim, povrat neopravdano isplaćenih iznosa za razdoblje od siječnja do ožujka 2019.

- 19 Budući da nijedan žalitelj nije podnio takva očitovanja u propisanom roku, učinci spornih odluka u odnosu na njih postali su konačni nakon isteka tog roka.

III. Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

- 20 Tužbama podnesenima tajništvu Općeg suda 10. lipnja (predmeti T-345/19 i T-346/19), 17. lipnja (predmeti T-364/19 i T-365/19), 18. lipnja (predmet T-366/19), 20. lipnja (predmeti T-372/19 do T-375/19) i 25. lipnja 2019. (predmet T-385/19) žalitelji su pokrenuli postupke za poništenje spornih odluka.
- 21 U prilog svojim tužbama žalitelji su istaknuli osam tužbenih razloga. Prvi tužbeni razlog temeljio se na nenadležnosti donositelja spornih odluka i nezakonitosti automatske primjene Odluke br. 14/2018. Drugi tužbeni razlog temeljio se na povredi odredbi Pravilnika PEAM, Statuta zastupnika i Provedbenih mjera. Treći tužbeni razlog temeljio se na povredi članka 28. Statuta zastupnika kao i članaka 75. i 76. Provedbenih mjera. Četvrti tužbeni razlog temeljio se na povredi članka 49. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) i načela zakonitosti kazni kao i na povredi načela zabrane retroaktivnosti i jednakosti. Peti tužbeni razlog temeljio se na povredi prava na vlasništvo. Šesti tužbeni razlog temeljio se na povredi načela zaštite legitimnih očekivanja, pravne sigurnosti i zaštite stečenih prava. Sedmi tužbeni razlog temeljio se na povredi načela razumnosti, proporcionalnosti i jednakog postupanja. Osmi tužbeni razlog temeljio se na drugim razlozima povrede načela razumnosti, proporcionalnosti, jednakosti i solidarnosti.
- 22 Pobijanom presudom Opći sud odbio je sve te tužbene razloge i, prema tome, odbio te tužbe.

IV. Postupak i zahtjevi stranaka pred Sudom

- 23 Žalitelji od Suda zahtijevaju da:
- ukine pobijanu presudu;
 - poništi sporne odluke i
 - naloži Parlamentu snošenje troškova žalbenog postupka i postupka pred Općim sudom.
- 24 Parlament od Suda zahtijeva da:
- odbije žalbu i
 - naloži žaliteljima snošenje troškova žalbenog postupka i postupka pred Općim sudom.
- 25 Enrico Falqui je 12. siječnja 2022. u okviru predmeta C-391/21 P koji se na njega odnosi podnio tajništvu Suda presliku presude br. 4/2021 Consiglia di giurisdizione della Camera dei deputati (Pravosudno vijeće Zastupničkog doma, Italija) od 23. prosinca 2021. (u daljnjem tekstu: presuda br. 4/2021), kojom je poništena Odluka br. 14/2018. Taj dokument u toj fazi nije bio uložen u spis.

- 26 Žalitelji su 9. ožujka 2022. tajništvu Suda podnijeli istu presudu.
- 27 U ovom predmetu, kao i u predmetima Falqui/Parlament (C-391/21 P) i Coppo Gavazzi i dr./Parlament (C-725/20 P), tajništvo je 16. ožujka 2022. strankama dostavilo mjeru upravljanja postupkom o kojoj su odlučili sudac izvestitelj i nezavisna odvjetnica na temelju članka 62. Poslovnika Suda, u skladu s kojom je od njih zatraženo da podnesu sve dokumente koji mogu utjecati na predmet postupka koji se na njih odnosi, a osobito presudu br. 4/2021.
- 28 Žalitelji u ovom predmetu podnijeli su 23. ožujka 2022. nekoliko dokumenata, među kojima i presudu br. 4/2021. Parlament je 29. ožujka 2022. također podnio nekoliko dokumenata, među kojima su presuda br. 4/2021 i dokument naslovljen „Nova pravila za izračun mirovina koja je usvojio talijanski Zastupnički dom”. Ta je institucija također obavijestila Sud da će nakon primitka dodatnih pojašnjenja koja je zatražila od Zastupničkog doma u pogledu konkretne primjene tih pravila provesti novi izračun starosnih mirovina žalitelja i poslati im novi nacrt odluke o određivanju njihovih mirovinskih prava, o kojem će moći iznijeti svoja očitovanja prije donošenja konačne odluke.
- 29 Parlament je 12. listopada i 29. studenoga 2022. tajništvu Suda podnio konačne odluke kojima se određuje novi iznos mirovina koje treba isplatiti žaliteljima od studenoga 2022. s dugovanim zaostacima (u daljnjem tekstu: nove odluke Parlamenta).
- 30 Odlukom od 25. listopada 2022. predsjednik Suda pozvao je stranke da pojasne smatraju li, s jedne strane, da su nove odluke Parlamenta zamijenile sporne odluke *ex tunc* i, s druge strane, da nakon donošenja tih novih odluka žalba zadržava svoj predmet.
- 31 Parlament je 29. studenoga 2022. pojasnio da smatra da su nove odluke Parlamenta zamijenile sporne odluke s učinkom *ex tunc*, ali da žalba zadržava svoj predmet. Naime, u interesu je stranaka i dobrog sudovanja da Sud odluči o osnovanosti žalbe kako bi pojasnio je li pobijana presuda zahvaćena pogreškom koja se tiče prava i može li Parlament na temelju članka 2. stavka 1. Priloga III. Pravilniku PEAM ponovno izračunati mirovine žalitelja u slučaju promjene u primjenjivom nacionalnom propisu.
- 32 Dopisom podnesenim 29. studenoga 2022. žalitelji su naveli da smatraju da svi žalbeni razlozi i dalje imaju svoj interes i aktualnost jer nove odluke Parlamenta nisu zamijenile sporne odluke, koje i dalje ostaju potpuno učinkovite i valjane. Nove odluke Parlamenta, kao i sporne odluke, podrazumijevaju novi izračun iznosa njihove mirovine i, izmjenom uvjeta za njihovo pravo na mirovinu, redefiniranje tog prava s retroaktivnim i trajnim učinkom. Naime, Odluka br. 14/2018 izmijenjena je samo u dijelu koji se odnosi na koeficijent pretvorbe koji se odnosi na dob zastupnika korisnika starosne mirovine.

V. O žalbi

- 33 U okviru ove žalbe žalitelji ističu šest žalbenih razloga kojima se u biti želi dovesti u pitanje to da je Opći sud potvrdio osnovanost tumačenja članka 75. stavka 1. Provedbenih mjera u vezi s člankom 2. stavkom 1. Priloga III. Pravilniku PEAM (u daljnjem tekstu: Interna pravila Parlamenta), na temelju kojeg je ta institucija primijenila Odluku br. 14/2018 kako bi revidirala iznos njihove starosne mirovine. Prvi, drugi, treći i četvrti žalbeni razlog, koje valja ispitati zajedno, temelje se na pogrešnom tumačenju Internih pravila Parlamenta i povredi načela pravne sigurnosti, zaštite legitimnih očekivanja i proporcionalnosti, prava na vlasništvo zajamčenog

člankom 17. Povelje kao i na propuštanju Parlamenta da donese akt. Peti žalbeni razlog temelji se na pogrešnom tumačenju članka 25. stavka 3. Poslovnika Parlamenta. Šesti žalbeni razlog temelji se na pogrešci koja se tiče prava koju je Opći sud počinio u pogledu ocjene pravilnog obrazloženja spornih odluka.

A. Uvodne napomene koje se odnose na daljnje postojanje pravnog interesa žalitelja

- 34 Iz točke 29. ove presude proizlazi da je cilj novih odluka Parlamenta, donesenih tijekom postupka pred Sudom, utvrditi novi iznos mirovina koje se žaliteljima isplaćuju od studenoga 2022. s dugovanim zaostacima.
- 35 U tom pogledu valja podsjetiti na to da, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, predmet spora kao i pravni interes moraju postojati do proglašenja sudske odluke, pod prijetnjom obustave postupka, što pretpostavlja da žalba svojim ishodom može donijeti korist stranci koja ju je podnijela (presuda od 4. rujna 2018., ClientEarth/Komisija, C-57/16 P, EU:C:2018:660, t. 43. i navedena sudska praksa).
- 36 Međutim, žaliteljev pravni interes ne nestaje nužno zbog činjenice da je akt koji on pobija prestao proizvoditi učinke tijekom postupka (vidjeti u tom smislu presudu od 28. svibnja 2013., Abdulrahim/Vijeće i Komisija, C-239/12 P, EU:C:2013:331, t. 62.).
- 37 U određenim okolnostima žalitelj može sačuvati interes da zatraži poništenje akta koji je stavljen izvan snage tijekom postupka, kako bi naveo autora akta da u budućnosti učini prikladne izmjene i tako izbjegne opasnost od ponavljanja nezakonitosti kojom je taj akt navodno zahvaćen (presuda od 6. rujna 2018., Bank Mellat/Vijeće, C-430/16 P, EU:C:2018:668, t. 64. i navedena sudska praksa).
- 38 U ovom slučaju iz odgovora Parlamenta od 29. studenoga 2022., sažetog u točki 31. ove presude, nedvojbeno proizlazi da ta institucija također u budućnosti želi ponovno izračunati mirovine bivših europskih zastupnika u slučaju promjene do koje bi došlo u nacionalnom propisu iz članka 2. stavka 1. Priloga III. Pravilniku PEAM (u daljnjem tekstu: dinamičan sustav).
- 39 Iako je Parlament sporne odluke zamijenio novim odlukama, ostaje činjenica da se sve te odluke temelje na tumačenju Internih pravila Parlamenta prema kojem je Parlament obvezan primjenjivati dinamičan sustav na bivše europske zastupnike koji primaju starosnu mirovinu i osobe koje primaju mirovinu za nadživjele osobe koji su, poput žalitelja, obuhvaćeni područjem primjene priloga Pravilniku PEAM (u daljnjem tekstu: dotični bivši europski zastupnici).
- 40 Međutim, žalitelji u okviru ove žalbe dovode u pitanje upravo to tumačenje. Iz toga proizlazi da, neovisno o zamjeni spornih odluka *ex tunc*, žalitelji i dalje imaju interes za utvrđenje da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava potvrdivši osnovanost tog tumačenja, s obzirom na to da ga Parlament može upotrijebiti prilikom budućeg donošenja odluka sličnih spornim odlukama ili novim odlukama Parlamenta, tako da postoji ne samo opasnost od ponavljanja navodne nezakonitosti, u smislu sudske prakse navedene u točki 37. ove presude, nego i opasnost da u slučaju tužbe za poništenje takvih sličnih odluka Opći sud ponovno počinio navodne pogreške koje se tiču prava koje su ga navele da potvrdi osnovanost navedenog tumačenja.
- 41 Osim toga, iz novih odluka proizlazi da Parlament ostaje pri mišljenju da je načelnik odjela ovlašten donositi odluke o izmjeni iznosa mirovina u slučaju promjene u nacionalnom propisu i da te odluke ne moraju sadržavati obrazloženje o svojoj usklađenosti s pravom Unije.

42 Iz toga slijedi da valja smatrati da žalitelji i dalje imaju pravni interes pred Sudom, u dijelu u kojem je ova žalba usmjerena protiv obrazloženja pobijane presude koje čini nužnu potporu ocjenama Općeg suda prema kojima, kao prvo, iz Internih pravila Parlamenta proizlazi da je potonji dužan primjenjivati dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike, kao drugo, načelnik odjela ima nadležnost za donošenje odluka o izmjeni iznosa mirovina tih bivših zastupnika i, kao treće, Parlament u takvim odlukama nije dužan iznijeti razloge koji opravdavaju njihovu usklađenost s pravom Unije.

B. Prvi, drugi, treći i četvrti žalbeni razlog

1. Argumentacija stranaka

- 43 U prilog prvom, drugom, trećem i četvrtom žalbenom razlogu istaknuta su dva zasebna prigovora.
- 44 Prvim prigovorom žalitelji prigovaraju Općem sudu da je utvrdio, s jedne strane, u točki 81. pobijane presude, da se Prilog III. Pravilniku PEAM na njih i dalje primjenjuje nakon stupanja na snagu Statuta zastupnika i, s druge strane, u točki 90. pobijane presude, da Interna pravila Parlamenta ne ugrožavaju stečena prava dotičnih bivših europskih zastupnika.
- 45 U tom pogledu žalitelji tvrde da je članak 74. Provedbenih mjera stavio izvan snage Prilog III. Pravilniku PEAM i zadržao na snazi samo prijelazne odredbe iz glave IV. tih mjera kao i njihov članak 75. Od stupanja na snagu Statuta zastupnika sadržaj tog Priloga III. u trenutku njegova stavljanja izvan snage zadržan je člancima 74. i 75. navedenih mjera, kao što to proizlazi, među ostalim, iz uvodne izjave 7. Provedbenih mjera.
- 46 Naime, treba smatrati da se upućivanje iz članka 75. Provedbenih mjera na priloge Pravilniku PEAM odnosi na mirovinsko davanje koje se primjenjivalo dok su ti prilozi bili na snazi. Cilj je te odredbe zaštititi stečena prava dotičnih bivših europskih zastupnika, što je uostalom potvrđeno člankom 28. Statuta zastupnika.
- 47 U tim okolnostima utvrđenje da smanjenje iznosa mirovine ne utječe na stečeno pravo na primanje mirovine zahtijeva pojašnjenje okolnosti u kojima je to slučaj i razlikovanje između stavaka 1. i 2. članka 75. Provedbenih mjera, što Opći sud nije učinio.
- 48 U ovom je slučaju iznos mirovina žaliteljâ izračunan pomoću multiplikacijskog koeficijenta koji je jednostrano i retroaktivno odredio Ured predsjedništva Zastupničkog doma, na temelju događaja koji se u aktuarskoj logici trebaju smatrati neizvjesnima jer su povezani s budućim i neizvjesnim događajima, kao što su vjerojatnost prosječnog preživljavanja korisnika na dan isplate starosne mirovine i vjerojatno postojanje bračnog druga ili nasljednika s pravom na mirovinu za nadživjele osobe. Međutim, u trenutku izmjene iznosa mirovina žaliteljâ moglo se sa sigurnošću utvrditi jesu li se ti događaji već dogodili.
- 49 Čak i ako bi članak 2. Priloga III. Pravilniku PEAM u ovom slučaju bio primjenjiv na temelju članka 75. Provedbenih mjera, ta se odredba ne odnosi na uvjete za stjecanje prava na mirovinu. Suprotno tomu, spornim odlukama izmijenjen je ne samo iznos predmetnih mirovina nego i metoda izračuna tog iznosa, na način da se metoda koja se temelji na naknadi isplaćenoj tijekom mandata dotičnih bivših europskih zastupnika zamjenjuje metodom koja se temelji na doprinosima koje su platili ti zastupnici, i to kao da su uvijek bili izračunani prema metodi koja je

inspirirana doprinosnom metodom. Žalitelji, dok su radili, nisu imali mogućnost predvidjeti izmjenu do koje je došlo zbog spornih odluka niti su imali mogućnost povećati svoje doprinose tom mirovinskom sustavu kako bi ublažili njegove negativne učinke.

- 50 Podredno, odnosno u slučaju da se primjenjuje razlika između prava na mirovinu i prava na mirovinsko davanje, žalitelji tvrde da su nositelji ne samo prava na mirovinu nego i prava na primanje fiksnog iznosa starosne mirovine, kao što to proizlazi iz članka 75. Provedbenih mjera, tako da imaju pravo na primanje iznosa mirovine koji odgovara onomu koji su mogli očekivati prilikom uplate svojih doprinosa. Sporne odluke dovele su do neravnoteže na štetu žaliteljâ, s obzirom na to da uplaćeni doprinosi u to vrijeme nisu imali nikakav utjecaj na stjecanje prava na mirovinu ili na opseg tog prava te su stoga bili u malom iznosu tijekom prvih parlamentarnih saziva, što sada kažnjava prije svega starije bivše europske zastupnike, kao što su žalitelji.
- 51 Drugim prigovorom žalitelji ističu da je Opći sud povrijedio načelo pravne sigurnosti, načelo zaštite legitimnih očekivanja, pravo na vlasništvo iz članka 17. Povelje i načelo proporcionalnosti.
- 52 Kao prvo, utvrđivanje prava na mirovinu na temelju novih pravila povrijedilo bi načelo pravne sigurnosti kojemu se protivi, u skladu sa svrhom postojanja članka 28. Statuta zastupnika i članka 75. Provedbenih mjera, ugrožavanje stečenih prava.
- 53 Kao drugo, tim novim načinom određivanja iznosa starosnih mirovina povrijeđeno je načelo zaštite legitimnih očekivanja jer se njemu protivi svaka promjena načina izračuna kojima su žalitelji dobrovoljno pristupili. Naime, dotični bivši europski zastupnici nisu znali da se njihov mirovinski sustav temelji na automatskom upućivanju na iznose starosnih mirovina bivših zastupnika parlamenta države članice u kojoj su izabrani.
- 54 Usto, Opći sud nije uzeo u obzir činjenicu da je Parlament obavijestio žalitelje o mogućoj primjeni Odluke br. 14/2018 u odnosu na njih tek tijekom 2019., odnosno nakon datuma na koji se trebalo primijeniti smanjenje iznosa njihove starosne mirovine, odnosno 1. siječnja 2019., čime im je stvarno osiguran nastavak prethodno stečenog prava.
- 55 Uostalom, u Odluci br. 14/2018 uopće se ne navode dotični bivši europski zastupnici.
- 56 U svakom slučaju, Zastupnički dom i Senato (Senat, Italija) dali su jamstva u pogledu nepromjenjivosti prava žaliteljâ na mirovinu, u skladu s člancima 27. i 28. Statuta zastupnika kao i člankom 75. Provedbenih mjera.
- 57 Kao treće, što se tiče prava na vlasništvo zajamčenog člankom 17. Povelje, žalitelji primjećuju da je Opći sud utvrdio da se cilj na koji se Parlament poziva kako bi opravdao zadiranje u to pravo spornim odlukama izričito navodi u preambuli Odluke br. 14/2018. Međutim, potonja ne spominje da je njezin cilj provesti novi izračun iznosa starosnih mirovina. Usto, ni Parlament ni Odluka br. 14/2018 nisu naveli cilj u općem interesu koji bi opravdao to zadiranje.
- 58 Žalitelji također ističu da je Opći sud u točki 160. pobijane presude napravio razliku između ugrožavanja prava na mirovinu i puke prilagodbe iznosa starosne mirovine. Međutim, Opći sud nije naveo gdje se nalazi granica iznad koje izmjena iznosa te mirovine više ne poštuje bitan sadržaj prava na vlasništvo i dovodi do povrede prava na mirovinu kao takvog.

- 59 Osim toga, u točki 172. pobijane presude Opći sud pogrešno je utvrdio da je cilj smanjenja iznosa mirovina žaliteljâ bio prilagoditi iznos mirovina isplaćenih svim zastupnicima Parlamenta doprinosnoj metodi izračuna na temelju sadržaja Odluke br. 14/2018.
- 60 Žalitelji smatraju da je to obrazloženje Općeg suda cirkularno. Ono se naime temelji na odredbama talijanskog prava, a ne na cilju u općem interesu koji priznaje pravni poredak Unije, ali je dio ispitivanja usklađenosti spornih odluka s pravom na vlasništvo iz Povelje.
- 61 Usto, navedenim rasuđivanjem iskrivila se metoda izračuna iznosa starosnih mirovina predviđena Odlukom br. 14/2018 za koju se ne može smatrati da je doprinosne naravi jer je, s jedne strane, na temelju članka 1. stavka 4. te odluke, iznos doživotnih naknada ograničen. S druge strane, nova metoda izračuna predviđena navedenom odlukom ne temelji se na pojedinačno određenoj stopi doprinosa, nego na istovjetnoj stopi za sve dotične bivše europske zastupnike. Stoga bi bivši europski zastupnik koji je tijekom svojeg mandata plaćao doprinose izračunane po stopi višoj od te istovjetne stope izgubio pravo na dio doprinosa iznad navedene stope.
- 62 Kao četvrto, metoda izračuna iznosa starosnih mirovina uvedena Odlukom br. 14/2018 dokazuje i povredu načela proporcionalnosti jer se temelji na stopi doprinosa koja nije individualizirana.
- 63 Spornim odlukama nametnuto je pretjerano veliko pojedinačno opterećenje, osobito za starije žalitelje. N. Gatti, koji trenutačno ima 80 godina, najviše je kažnjen jer je iznos njegove starosne mirovine smanjen za 61 %, iako je u Parlamentu zasjedao tijekom dva saziva. Što se tiče D. Ceravola, koji trenutačno ima 91 godinu, taj je iznos smanjen za 47 %. F. Pisoniju je, koji je u trenutku smrti imao 83 godine, navedeni iznos smanjen za 24 %, iako je tijekom istog razdoblja obavljao istu dužnost kao i D. Ceravolo, kojemu je isti iznos smanjen za 47 %.
- 64 Povreda načela proporcionalnosti u odnosu na navedeno opravdanje još je očitija ako se uzme u obzir da je doprinosni mirovinski sustav u Italiji prvi put uveden 1. siječnja 1996. i da je od 1. siječnja 2012. proširen na većinu radnika. S druge strane, spornim se odlukama doprinosni sustav nameće žaliteljima u pogledu razdoblja uplaćivanja doprinosa već prije 1995., kada taj sustav doprinosa nije postojao ni za koga u Italiji.
- 65 Parlament ističe da prvi, drugi, treći i četvrti žalbeni razlog treba odbaciti kao djelomično nedopuštene i odbiti kao djelomično neosnovane.

2. Ocjena Suda

a) Uvodna razmatranja

- 66 Prvim prigovorom žalitelji osporavaju, oslanjajući se na Interna pravila Parlamenta, zadržavanje dinamičnog sustava nakon stupanja na snagu Statuta zastupnika i tvrde da se takvim sustavom ugrožavaju stečena prava na primanje starosne mirovine.
- 67 Stoga žalitelji takvim prigovorom u biti osporavaju osnovanost tumačenja Internih pravila Parlamenta prema kojem je ta institucija dužna primijeniti dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike.

- 68 Isto vrijedi i što se tiče drugog prigovora, u dijelu u kojem njime žalitelji tvrde da primjena novih pravila za izračun iznosa njihove mirovine nije u skladu ni s načelom pravne sigurnosti jer se tim novim pravilima ugrožavaju stečena prava na primanje mirovine ni s načelom zaštite legitimnih očekivanja jer se tom načelu protivi svako smanjenje iznosa mirovine čije su ostvarenje žalitelji mogli očekivati dobrovoljnim pristupanjem sustavu uspostavljenom člankom 2. stavkom 1. Priloga III. Pravilniku PEAM.
- 69 Suprotno tomu, u dijelu u kojem drugim prigovorom žalitelji predbacuju Općem sudu da nije uzeo u obzir činjenicu, kao prvo, da ih je Parlament sa zakašnjenjem obavijestio o mogućoj primjeni Odluke br. 14/2018, kao drugo, da se u njoj ne navode dotični bivši europski zastupnici i, kao treće, da su Zastupnički dom i Senat dali jamstva u pogledu nepromjenjivosti prava žaliteljâ na mirovinu, oni ne kritiziraju, makar i neizravno, obrazloženje pobijane presude koje čini nužnu potporu odluci Općeg suda kojom se potvrđuje osnovanost tumačenja Internih pravila Parlamenta prema kojem je ta institucija dužna primijeniti dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike.
- 70 Što se tiče trećeg prigovora, s obzirom na to da njime žalitelji Općem sudu prigovaraju da je ocijenio usklađenost spornih odluka s pravom na vlasništvo utvrđenim Poveljom ne s obzirom na cilj koji se priznaje pravom Unije, nego s obzirom na cilj koji se nastoji postići Odlukom br. 14/2018, oni u biti osporavaju usklađenost s pravom Unije tumačenja Internih pravila Parlamenta prema kojem je ta institucija dužna primijeniti dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike.
- 71 Suprotno tomu, žalitelji ne osporavaju osnovanost tumačenja Internih pravila Parlamenta kada prigovaraju Općem sudu, kao prvo, da nije pojasnio granicu iznad koje se izmjenom iznosa starosne mirovine više ne poštuje bitan sadržaj prava na vlasništvo i dovodi do povrede prava na mirovinu kao takvog, kao drugo, da je presudio da se cilj na koji se poziva Parlament kako bi opravdao ugrožavanje tog prava spornim odlukama izričito navodi u preambuli Odluke br. 14/2018 i, kao treće, da je iskrivio metodu izračuna mirovina predviđenu tom odlukom.
- 72 Što se tiče četvrtog prigovora, koji se temelji na povredi načela proporcionalnosti, valja istaknuti da žalitelji tim prigovorom tvrde da Odluka br. 14/2018 nije u skladu s tim načelom zbog, kao prvo, metode izračuna mirovina predviđene tom odlukom, kao drugo, učinka koji ta metoda proizvodi na položaj žaliteljâ i, kao treće, povijesnog konteksta u kojem se nalazi navedena odluka. Prema tome, takvim prigovorom žalitelji ne osporavaju, makar i neizravno, tumačenje Internih pravila Parlamenta prema kojem je ta institucija dužna primijeniti dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike.
- 73 Iz toga slijedi da prvi, drugi, treći i četvrti žalbeni razlog valja ispitati samo u dijelu u kojem njima žalitelji kritiziraju tumačenje Internih pravila Parlamenta prema kojem je on dužan primijeniti dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike jer takvo tumačenje, kao prvo, ne proizlazi iz tih pravila, kao drugo, nije u skladu s načelima pravne sigurnosti i zaštite legitimnih očekivanja i, kao treće, nije u skladu s pravom na vlasništvo iz članka 17. Povelje.

b) Meritum

1) Navodna povreda Internih pravila Parlamenta

- 74 Žalitelji Općem sudu u biti prigovaraju da je u točki 99. pobijane presude presudio da se Parlament mogao valjano osloniti na svoja interna pravila kako bi primijenio dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike.
- 75 Najprije valja istaknuti da su na temelju članka 2. stavka 1. Priloga III. Pravilniku PEAM „iznosi i uvjeti privremene mirovine istovjetni iznosu i uvjetima mirovine koju primaju članovi donjeg doma države članice u kojoj je izabran dotični član Parlamenta”.
- 76 Kao što je to Opći sud u biti naveo u točki 86. pobijane presude, iz izraza „iznosi i uvjeti privremene mirovine istovjetni su” proizlazi da je Parlament dužan na dotične bivše europske zastupnike primijeniti pravila za izračun mirovina kako se primjenjuju na članove parlamenta države članice u kojoj su ti bivši europski zastupnici izabrani. Drugim riječima, ta je institucija dužna primijeniti dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike.
- 77 To tumačenje članka 2. stavka 1. Priloga III. Pravilniku PEAM u skladu je s ciljem te odredbe, kako proizlazi iz članka 1. stavka 2. tog priloga.
- 78 Naime, potonja odredba predviđa da mirovinu predviđenu člankom 2. stavkom 1. tog priloga mogu ostvariti samo bivši europski zastupnici čiji mirovinski sustav države članice u kojoj su izabrani ne predviđa mirovinu ili čiji iznos i/ili načini izračuna mirovine na koju imaju pravo nisu istovjetni onima koji se primjenjuju na članove nacionalnog parlamenta.
- 79 Stoga je cilj članka 2. stavka 1. Priloga III. Pravilniku PEAM u biti omogućiti bivšim europskim zastupnicima koji se nalaze u situaciji iz članka 1. stavka 2. tog priloga da se prema njima postupa jednako kao prema europskim zastupnicima čiji je nacionalni mirovinski sustav predviđao starosnu mirovinu čiji su iznos i/ili načini izračuna bili jednaki onima koji se primjenjuju na članove njihova nacionalnog parlamenta.
- 80 Tumačenje te odredbe na način da se njome Parlamentu nalaže primjena dinamičnog sustava na dotične bivše europske zastupnike stoga ima za posljedicu da se na njih, kao i na druge bivše europske zastupnike, primjenjuju izmjene pravila o izračunu iznosa mirovina članova njihova nacionalnog parlamenta.
- 81 Osim toga, mirovinski sustav uspostavljen člankom 2. stavkom 1. Priloga III. Pravilniku PEAM zadržan je, na temelju Provedbenih mjera, nakon stupanja na snagu Statuta zastupnika u odnosu na dotične bivše europske zastupnike koji su počeli primati starosnu mirovinu na temelju tog sustava prije tog stupanja na snagu.
- 82 Člankom 74. Provedbenih mjera određuje se, s jedne strane, da Pravilnik PEAM istječe na dan stupanja na snagu tog statuta, ali i da se tim stavljanjem izvan snage ne dovode u pitanje prijelazne odredbe iz glave IV. tih mjera, a posebno njihov članak 75.
- 83 U skladu s člankom 75. stavkom 1. Provedbenih mjera, starosne mirovine dodijeljene u skladu s Prilogom III. Pravilniku PEAM i dalje se isplaćuju osobama koje su primale ta davanja prije datuma stupanja na snagu Statuta zastupnika.

- 84 Kao što je to Opći sud istaknuo u točki 88. pobijane presude, iz teksta te odredbe, točnije iz obvezujuće naravi izraza „koje se i dalje isplaćuju na temelju [Priloga III. Pravilniku PEAM]”, kao i iz korištenja indikativa prezenta u toj formulaciji, treba zaključiti da se dinamičan sustav i dalje primjenjuje na dotične bivše europske zastupnike nakon stupanja na snagu Statuta zastupnika.
- 85 Stoga Opći sud nije počinio nikakvu pogrešku koja se tiče prava, suprotno onomu što tvrde žalitelji, time što je u točki 81. pobijane presude utvrdio da odredbe Priloga III. Pravilniku PEAM nisu stavljene izvan snage nakon stupanja na snagu Statuta zastupnika.
- 86 Tumačenje članka 75. stavka 1. Provedbenih mjera, prema kojem se dinamičan sustav i dalje primjenjuje na dotične bivše europske zastupnike nakon stupanja na snagu Statuta zastupnika, nije dovedeno u pitanje, suprotno onomu što tvrde žalitelji, ni stavkom 2. te odredbe, ni uvodnom izjavom 7. Provedbenih mjera, ni člankom 28. Statuta zastupnika.
- 87 Što se tiče, kao prvo, članka 75. stavka 2. prve rečenice Provedbenih mjera, njime se predviđa da „prava na starosnu mirovinu koja su stečena prije datuma stupanja Statuta [zastupnika] na snagu u skladu s Prilogom III. [Pravilniku PEAM] nastavljaju vrijediti”.
- 88 Međutim, iz te se odredbe ne može izvesti nikakvo jamstvo, suprotno onomu što tvrde žalitelji, ni u pogledu isplate starosne mirovine izračunane na temelju pravila o izračunu nacionalnih mirovina primjenjivih na dan stupanja na snagu Statuta zastupnika ni iznosa fiksne i nepromjenjive mirovine u trenutku pristupanja mirovinskom sustavu uvedenom člankom 2. stavkom 1. Priloga III. Pravilniku PEAM.
- 89 Opći sud je u točki 146. pobijane presude pravilno istaknuo da su Statutom zastupnika i Provedbenim mjerama uvedena dva uzastopna mirovinska sustava koja uključuju dvije vrste mirovinskih prava, odnosno, s jedne strane, prava na starosnu mirovinu stečena do 14. srpnja 2009., dana stupanja na snagu navedenog statuta, na temelju Internih pravila Parlamenta, i, s druge strane, prava na starosnu mirovinu stečena od tog datuma na temelju članka 49. Provedbenih mjera.
- 90 U tom kontekstu, članak 75. stavak 1. Provedbenih mjera primjenjuje se, kao što je to Opći sud utvrdio u točki 92. pobijane presude, na dotične bivše europske zastupnike, među kojima su neki žalitelji, koji su u proračun Unije uplatili doprinose na temelju članka 2. stavka 2. Priloga III. Pravilniku PEAM i počeli primati starosnu mirovinu prije stupanja na snagu Statuta zastupnika, dok se članak 75. stavak 2. Provedbenih mjera primjenjuje na europske zastupnike koji, iako su također plaćali takve doprinose, još nisu počeli primati starosnu mirovinu na dan stupanja na snagu Statuta zastupnika.
- 91 Naime, u skladu s drugom rečenicom članka 75. stavka 2. Provedbenih mjera, „[o]sobe koje su stekle svoja prava [na temelju Priloga III. Pravilniku PEAM] primaju mirovinu izračunanu na temelju svojih ostvarenih prava koja proizlaze iz [tog priloga], čim ispune potrebne uvjete utvrđene nacionalnim pravom dotične države članice i ako su podnijele zahtjev naveden u članku 3. stavku 2. spomenutog Priloga III.”.
- 92 Budući da se člankom 75. stavkom 2. drugom rečenicom Provedbenih mjera predviđaju uvjeti koje bivši europski zastupnici moraju ispuniti kako bi ostvarili pravo na mirovinu izračunanu na temelju svojih prava stečenih u skladu s Prilogom III. Pravilniku PEAM, ta se odredba ne primjenjuje na bivše europske zastupnike koji su počeli primati mirovinu u skladu s tim prilogom prije stupanja na snagu Statuta zastupnika, poput žaliteljâ.

- 93 Osim toga, budući da se drugom rečenicom članka 75. stavka 2. Provedbenih mjera predviđa da dotični bivši zastupnici u Europskom parlamentu imaju pravo na starosnu mirovinu u skladu s Prilogom III. Pravilniku PEAM na temelju stečenih prava, pojam „stečena prava na starosnu mirovinu” u smislu tog članka 75. stavka 2., kao što je to Opći sud pravilno istaknuo u točki 91. pobijane presude, u biti treba shvatiti na način da se odnosi na mirovinska prava koja proizlaze iz pojedinačnih doprinosa koje je svaki od dotičnih bivših europskih zastupnika platio i koji čine osnovu za izračun starosne mirovine koja im se isplaćuje na temelju članka 2. stavka 1. Priloga III. Pravilniku PEAM. Taj se pojam stoga ne može shvatiti na način da upućuje na navodno pravo na primanje fiksnog i nepromjenjivog iznosa starosne mirovine, izračunanog na temelju nacionalnih pravila koja su bila na snazi u trenutku stupanja na snagu Statuta zastupnika ili prilikom pristupanja mirovinskom sustavu uvedenom tom odredbom.
- 94 Što se tiče uvodne izjave 7. Provedbenih mjera, u njoj se navodi, s jedne strane, da „osobe koje imaju određene prednosti prema Pravilniku PEAM [trebaju moći nastaviti] koristiti te prednosti i nakon opoziva tih članaka u skladu s načelom [zaštite] legitimnih očekivanja” i, s druge strane, da bi „također trebalo poduzeti korake kojima bi se jamčilo zadržavanje prava na mirovinu temeljem Pravilnika PEAM prije nego što Statut [zastupnika] stupi na snagu”.
- 95 Iz te uvodne izjave proizlazi da se njome pojašnjava da se davanja dodijeljena na temelju tog propisa i dalje isplaćuju a da se iz toga ne može zaključiti da se taj propis prestaje primjenjivati nakon navedenog datuma.
- 96 Stoga pojam „stečena prava na mirovinu” u toj uvodnoj izjavi ima isti doseg kao i pojam iz članka 75. stavka 2. Provedbenih mjera, kako je pojašnjen u točki 93. ove presude.
- 97 U tom kontekstu ispitivanja Internih pravila Parlamenta Opći sud je u točki 90. pobijane presude mogao utvrditi, a da pritom ne počinio pogrešku koja se tiče prava, da Interna pravila Parlamenta ne ugrožavaju stečena mirovinska prava.
- 98 Naposljetku, što se tiče članka 28. Statuta zastupnika, kao što je to Opći sud pravilno istaknuo u točki 93. pobijane presude, ta se odredba primjenjuje na mirovinska prava koja su bivši europski zastupnici stekli na temelju nacionalnih mirovinskih sustava, a ne na temelju Priloga III. Pravilniku PEAM. Suprotno onomu što tvrde žalitelji, ta odredba kao takva nema utjecaja na tumačenje članka 75. stavka 1. Provedbenih mjera.
- 99 Stoga iz teksta, konteksta i svrhe Internih pravila Parlamenta proizlazi da Opći sud u točki 99. pobijane presude nije počinio nikakvu pogrešku koja se tiče prava kada je presudio da se Parlament mogao valjano osloniti na svoja interna pravila kako bi primijenio dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike.

2) Navodna povreda načela zaštite legitimnih očekivanja i pravne sigurnosti kao i prava na vlasništvo iz članka 17. Povelje

- 100 Žalitelji tvrde da je tumačenje Internih pravila Parlamenta koje je usvojio Opći sud protivno načelima zaštite legitimnih očekivanja i pravne sigurnosti kao i pravu na vlasništvo iz članka 17. Povelje.
- 101 U skladu s općim načelom tumačenja, akt Unije mora se tumačiti u najvećoj mogućoj mjeri tako da se ne dovede u pitanje njegova valjanost i u skladu s cjelokupnim primarnim pravom i osobito odredbama Povelje. Dakle, kada tekst sekundarnog prava Unije može imati više od jednog

tumačenja, prednost valja dati tumačenju koje odredbu čini sukladnom s primarnim pravom, a ne tumačenju koje bi je učinilo neusklađenom s njime (presuda od 21. lipnja 2022., *Ligue des droits humains*, C-817/19, EU:C:2022:491, t. 86. i navedena sudska praksa).

- 102 Što se tiče, kao prvo, načela zaštite legitimnih očekivanja, žalitelji tvrde da im činjenica da su pristupili mirovinskom sustavu uvedenom člankom 2. stavkom 1. Priloga III. Pravilniku PEAM na temelju tog načela jamči da se iznos njihove starosne mirovine izračunava u skladu s pravilima koja su bila na snazi u trenutku njihova pristupanja tom sustavu.
- 103 Prema sudskoj praksi Suda, nitko se ne može s uspjehom pozvati na povredu navedenog načela ako ne postoje precizna jamstva koja mu je dala uprava. Svaka osoba kod koje je institucija stvorila utemeljena očekivanja može se pozvati na načelo zaštite legitimnih očekivanja. U tom smislu precizne, bezuvjetne i usklađene informacije iz ovlaštenih i pouzdanih izvora čine jamstva koja mogu stvoriti takva očekivanja, neovisno o obliku u kojem su priopćene (vidjeti u tom smislu presudu od 23. siječnja 2019., *Deza/ECHA*, C-419/17 P, EU:C:2019:52, t. 69. i 70. i navedenu sudsku praksu).
- 104 Nasuprot tomu, kada oprezna i razborita osoba može predvidjeti donošenje mjere Unije koja može ugroziti njezine interese, ona se ne može pozivati na načelo zaštite legitimnih očekivanja kada se ta mjera donese (vidjeti u tom smislu presudu od 23. siječnja 2019., *Deza/ECHA*, C-419/17 P, EU:C:2019:52, t. 71. i navedenu sudsku praksu).
- 105 Činjenica da su žalitelji pristupili mirovinskom sustavu uvedenom člankom 2. stavkom 1. Priloga III. Pravilniku PEAM ipak im nije otvorila pravo na primanje predvidivog, fiksnog i nepromjenjivog iznosa starosne mirovine u trenutku pristupanja tom sustavu. Naime, kao što je to Opći sud pravilno presudio u točkama 211. i 212. pobijane presude, jedino precizno i bezuvjetno jamstvo koje im je Parlament mogao dati bilo je ono da će na temelju njegovih internih pravila oni primiti starosnu mirovinu čiji su iznos i uvjeti istovjetni onima koji su bili primjenjivi na članove parlamenta države članice u kojoj su izabrani, u skladu s dinamičnim sustavom.
- 106 Iz toga slijedi da je tumačenje Internih pravila Parlamenta prema kojem je on dužan primjenjivati dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike u skladu s načelom zaštite legitimnih očekivanja.
- 107 Nadalje, što se tiče prava na vlasništvo, žalitelji tvrde da je Opći sud u točki 171. pobijane presude počinio pogrešku koja se tiče prava kada je smatrao da se ocjenom cilja u općem interesu koji se nastoji postići spornim odlukama ne mogu zanemariti ciljevi na temelju kojih je donesena Odluka br. 14/2018.
- 108 Valja podsjetiti na to da je Opći sud u točki 163. pobijane presude presudio da, iako sporne odluke ne dovode do samog oduzimanja mirovina žaliteljâ, njima se ipak smanjuje njihov iznos, čime se ograničava njihovo pravo na vlasništvo.
- 109 Potom je Opći sud u točkama 164. do 179. pobijane presude ispitao ispunjava li to ograničenje zahtjeve iz članka 52. stavka 1. Povelje, navedene u točki 157. te presude. U tom je pogledu Opći sud u točki 171. navedene presude presudio da se ocjena cilja u općem interesu koji se nastoji postići spornim odlukama ne može provesti a da se ne uzmu u obzir ciljevi na temelju kojih je donesena Odluka br. 14/2018. U toj je mjeri, nakon ispitivanja usklađenosti tih odluka s pravom

na vlasništvo koje je proveo u točkama 172. do 178. te presude, uzimajući u obzir te ciljeve, Opći sud u njezinoj točki 180. odlučio da prigovor koji se temelji na povredi prava na vlasništvo treba odbiti.

- 110 Prema sudskoj praksi Suda, opseg tog prava treba, u skladu s člankom 52. stavkom 3. Povelje, utvrditi uzimajući u obzir članak 1. Dodatnog protokola br. 1 Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisanoj u Rimu 4. studenoga 1950., u kojem je utvrđeno to pravo (vidjeti u tom smislu presudu od 13. lipnja 2017., Florescu i dr., C-258/14, EU:C:2017:448, t. 49.).
- 111 Iz sudske prakse Europskog suda za ljudska prava proizlazi da su prava koja proizlaze iz uplate doprinosa u sustav socijalne sigurnosti imovinska prava za potrebe tog članka 1. (presuda od 13. lipnja 2017., Florescu i dr., C-258/14, EU:C:2017:448, t. 50.).
- 112 Osim toga, smanjenje iznosa starosne mirovine koje može utjecati na kvalitetu života dotične osobe čini ograničenje njezina prava na vlasništvo (vidjeti u tom smislu presudu ESLJP-a od 1. rujna 2015., Da Silva Carvalho Rico protiv Portugala, CE:ECHR:2015:0901DEC001334114, t. 33.).
- 113 Budući da tumačenje Internih pravila Parlamenta prema kojem je on obvezan primijeniti dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike može dovesti do takvog smanjenja iznosa njihove mirovine, to tumačenje može dovesti do ograničenja prava na vlasništvo zajamčenog člankom 17. Povelje.
- 114 Međutim, pravo na vlasništvo nije apsolutno i njegovo ostvarenje stoga može biti predmet ograničenja pod uvjetom da su ona, među ostalim, opravdana ciljevima u općem interesu kojima Unija teži (vidjeti u tom smislu presudu od 13. lipnja 2017., Florescu i dr., C-258/14, EU:C:2017:448, t. 51. i navedenu sudsku praksu).
- 115 Naime, na temelju članka 52. stavka 1. Povelje, svako ograničenje prava na vlasništvo zajamčenog njezinim člankom 17. u skladu je s potonjom odredbom ako je predviđeno zakonom, ako poštuje bit prava na vlasništvo i, podložno načelu proporcionalnosti, ako je nužno i stvarno odgovara ciljevima u općem interesu koje priznaje Unija ili potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba.
- 116 U tom pogledu valja podsjetiti na to, kao prvo, da zahtjev prema kojem svako ograničavanje ostvarivanja temeljnih prava mora biti predviđeno zakonom podrazumijeva da se u samom aktu kojim se dopušta zadiranje u ta prava mora definirati doseg ograničavanja ostvarivanja dotičnog prava, pri čemu valja pojasniti, s jedne strane, da taj zahtjev ne isključuje da to ograničenje bude dovoljno široko formulirano da se može prilagoditi različitim slučajevima i promjenama situacije i da, s druge strane, Sud može, po potrebi, tumačenjem pojasniti konkretan doseg ograničavanja s obzirom na sami tekst predmetnog propisa Unije kao i s obzirom na njegovu opću strukturu i ciljeve koji se njime nastoje postići, kako se tumače s obzirom na temeljna prava zajamčena Poveljom (presuda od 21. lipnja 2022., Ligue des droits humains, C-817/19, EU:C:2022:491, t. 114.).
- 117 Kao što je to istaknuto u točki 99. ove presude, kako iz teksta tako i iz konteksta i svrhe Internih pravila Parlamenta, koja imaju opću primjenu u pogledu europskih zastupnika te se stoga mogu smatrati jednakovrijednima „zakonu” na internoj razini te institucije u smislu članka 52. stavka 1.

Povelje (vidjeti prema analogiji mišljenje 1/15 (Sporazum PNR EU-Kanada) od 26. srpnja 2017., EU:C:2017:592, t. 145. i 146.), proizlazi da je ta institucija dužna primijeniti dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike.

- 118 Kao drugo, Opći sud je, u svojstvu suda nadležnog za meritum i ne počinivši pogrešku koja se tiče prava, u točkama 160. i 179. pobijane presude mogao utvrditi da žalitelji nisu podnijeli konkretne elemente kojima bi se moglo dokazati da smanjenje iznosa njihovih mirovina ugrožava bitan sadržaj njihova prava na vlasništvo ili da ga treba kvalificirati kao neproporcionalno.
- 119 Kao treće, što se tiče pitanja jesu li dinamičan sustav i smanjenja iznosa mirovina koja iz toga mogu proizići nužni i odgovaraju li zaista jednom ili više ciljeva u općem interesu koje priznaje Unija, valja utvrditi da je Opći sud u točki 171. pobijane presude počinio pogrešku koja se tiče prava kada je smatrao da je, s obzirom na članak 2. stavak 1. Priloga III. Pravilniku PEAM, donošenje spornih odluka nužno bilo uvjetovano odlukama nadležnih talijanskih tijela, tako da „ocjena cilja u općem interesu koji se nastoji postići [spornim odlukama] nije [mogla] zanemariti ciljeve na temelju kojih je donesena Odluka br. 14/2018”.
- 120 Naime, ciljevi koji se nastoje postići Odlukom br. 14/2018, koja se na dotične bivše europske zastupnike primjenjuje na temelju dinamičnog sustava, isključivo su nacionalni. Stoga oni kao takvi ne mogu opravdati smanjenje iznosa starosnih mirovina, s obzirom na to da se ti iznosi isplaćuju na temelju mirovinskog sustava uspostavljenog na temelju prava Unije, a ne na temelju nacionalnog prava, i da terete proračun Unije.
- 121 Stoga je Opći sud u točkama 172. do 178. pobijane presude također pogrešno uzeo u obzir ciljeve koji se nastoje postići tom nacionalnom odlukom kako bi ispitao je li povreda prava na vlasništvo žaliteljâ, do koje je došlo spornim odlukama, bila opravdana.
- 122 Ipak valja podsjetiti na to da, ako obrazloženje presude Općeg suda upućuje na povredu prava Unije, ali je njezina izreka osnovana zbog drugih pravnih razloga, takva povreda ne može dovesti do ukidanja te presude te je obrazloženje potrebno izmijeniti, a žalbu odbiti (presuda od 14. prosinca 2023., Komisija/Amazon.com i dr., C-457/21 P, EU:C:2023:985, t. 51. i navedena sudska praksa).
- 123 Stoga valja provjeriti je li odbijanje prigovora koji se temelji na povredi prava na vlasništvo iz članka 17. Povelje osnovano zbog pravnih razloga različitih od onih zahvaćenih pogreškom utvrđenom u točkama 119. i 121. ove presude.
- 124 U tom pogledu valja istaknuti da primjena dinamičnog sustava na bivše europske zastupnike koji se nalaze u situaciji iz članka 1. stavka 2. Priloga III. Pravilniku PEAM teži cilju u općem interesu koji priznaje Unija jer se njome, kao što to proizlazi iz točke 79. ove presude, nastoji na isti način postupati, s jedne strane, prema europskim zastupnicima koji nisu imali pravo na mirovinski sustav u državi članici u kojoj su izabrani ili su imali pravo na mirovinski sustav čiji iznos i/ili uvjeti izračuna mirovine nisu bili istovjetni onima koji su se primjenjivali na članove nacionalnog parlamenta i, s druge strane, prema europskim zastupnicima čiji je nacionalni mirovinski sustav predviđao takav iznos i/ili uvjete izračuna mirovine koji su istovjetni onima koji se primjenjuju na članove nacionalnog parlamenta.

- 125 Primjena dinamičnog sustava na dotične bivše europske zastupnike stvarno odgovara tom cilju jednakog postupanja jer ima za učinak to da se na dvije kategorije europskih zastupnika navedene u prethodnoj točki u svakom trenutku primjenjuju nacionalna pravila o izračunu starosnih mirovina članova parlamenta dotične države članice.
- 126 Osim toga, ta je primjena bila nužna za postizanje navedenog cilja, s obzirom na to da samo usklađivanje iznosa i/ili uvjeta izračuna mirovine, kako je predviđeno člankom 2. stavkom 1. Priloga III. Pravilniku PEAM u vezi s člankom 1. stavkom 2. tog priloga, može dovesti do jednakog postupanja prema navedenim kategorijama europskih zastupnika.
- 127 Stoga se čini da je, neovisno o pogrešci koja se tiče prava utvrđenoj u točkama 119. i 121. ove presude, odbijanje prigovora koji se temelji na povredi prava na vlasništvo iz članka 17. Povelje osnovano jer predmetno ograničenje prava na vlasništvo ispunjava sve uvjete iz članka 52. stavka 1. Povelje.
- 128 Naposljetku, što se tiče načela pravne sigurnosti, žalitelji tvrde da razlika između „stečenih mirovinskih prava” i „iznosa mirovina”, kako ju je proveo Opći sud, dovodi do pogrešnog zaključka da je dinamičan sustav u skladu s tim načelom.
- 129 U okviru ispitivanja usklađenosti spornih odluka s načelom pravne sigurnosti, Opći sud je u točki 196. pobijane presude podsjetio na to da iz točaka 81. do 97. te presude već proizlazi da „stečena prava na mirovinu” treba razlikovati od „iznosa mirovina”. Opći sud je u tom pogledu naveo da, ako su „mirovinska prava” konačno stečena i ne mogu se izmijeniti i ako se starosne mirovine nastave isplaćivati, ništa se ne protivi tomu da se iznosi tih mirovina povećaju ili smanje, što je Parlament bio dužan učiniti u ovom slučaju, s obzirom na svoju obvezu primjene dinamičnog sustava na dotične bivše europske zastupnike.
- 130 U točki 206. pobijane presude Opći sud zaključio je svoju analizu presudivši da žalitelji nisu dokazali da je u ovom slučaju povrijeđeno načelo pravne sigurnosti. Naime, Interna pravila Parlamenta podrazumijevala su da novi iznosi starosnih mirovina žaliteljâ stupaju na snagu 1. siječnja 2019. Međutim, Opći sud podsjetio je na to da su ta interna pravila u velikoj mjeri donesena prije 1. siječnja 2019., a ne nakon tog datuma. Usto, žalitelji nisu ni dokazali ni tvrdili da je Parlament te nove iznose primijenio prije 1. siječnja 2019., odnosno prije datuma koji je u tu svrhu utvrđen Odlukom br. 14/2018. Naposljetku, prema mišljenju Općeg suda, Parlament je u siječnju 2019. obavijestio žalitelje o mogućoj primjeni pravila utvrđenih u Odluci br. 14/2018 u odnosu na njih, što im je ta institucija potvrdila u veljači 2019. Opći sud iz toga je zaključio da su žalitelji bili upoznati s izmjenom pravila primjenjivih na izračun iznosa njihove starosne mirovine prije nego što su sporne odluke donesene.
- 131 U tom pogledu valja podsjetiti na to da načelo pravne sigurnosti zahtijeva da pravila Unije omogućuju zainteresiranim osobama da znaju točan opseg obveza koje im ta pravila nameću i da mogu nedvojbeno znati svoja prava i obveze te da se posljedično mogu ponašati u skladu s njima (presuda od 9. studenoga 2023., Global Silicones Council i dr./Komisija, C-558/21 P, EU:C:2023:839, t. 99. i navedena sudska praksa).
- 132 Tako se novi zakoni, kojima se izmjenjuje stari zakon, primjenjuju, osim u slučaju odstupanja, na buduće učinke situacija koje su nastale za vrijeme važenja potonjeg zakona. Drukčije vrijedi samo za situacije koje su nastale i definitivno su završene za vrijeme važenja ranijeg zakona, a koje stvaraju stečena prava. Pravo se smatra stečenim kada događaj na temelju kojeg ono nastaje nastupi prije zakonodavne izmjene. To nije slučaj s pravom u odnosu na koje događaj na temelju

kojeg ono nastaje ne nastupi za vrijeme važenja izmijenjenog zakonodavstva (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 2023., Grossetête/Parlament, C-714/21 P, EU:C:2023:187, t. 84. i navedenu sudsku praksu).

- 133 Što se konkretno tiče prava na primanje starosne mirovine, ono se u načelu može smatrati stečenim tek u trenutku kada nastane događaj na temelju kojeg nastaje to pravo, odnosno u trenutku u kojem se može zahtijevati isplata mirovine (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 2023., Grossetête/Parlament, C-714/21 P, EU:C:2023:187, t. 85. do 87.).
- 134 Međutim, to ne znači da svaka izmjena načina izračuna mirovine koja dovodi do smanjenja tog iznosa, koja se primjenjuje na temelju propisa donesenog nakon što je ta mirovina postala dospjela, čini ugrožavanje tih stečenih prava.
- 135 U tom pogledu valja podsjetiti na to da u pravu Unije ne postoji načelo prema kojem stečena prava ni u kojem slučaju ne mogu biti izmijenjena ili smanjena. Pod određenim uvjetima moguće je izmijeniti takva prava (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 2023., Grossetête/Parlament, C-714/21 P, EU:C:2023:187, t. 88. i 89.).
- 136 U ovom je slučaju Opći sud mogao pravilno zaključiti, na temelju elemenata iz osobito točke 206. pobijane presude, da je primjena dinamičnog sustava, kako je predviđen Prilogom III. Pravilniku PEAM i člankom 75. Provedbenih mjera, u skladu s načelom pravne sigurnosti.
- 137 S obzirom na sve prethodno navedeno, prvi, drugi, treći i četvrti žalbeni razlog, u dijelu u kojem žalitelji njima osporavaju tumačenje Internih pravila Parlamenta prema kojem je on dužan primijeniti dinamičan sustav na dotične bivše europske zastupnike, valja odbiti kao djelomično neosnovane i djelomično bespredmetne.

C. Peti žalbeni razlog, koji se temelji na pogrešnom tumačenju članka 25. stavka 3. Poslovnika Parlamenta

1. Argumentacija stranaka

- 138 Žalitelji ističu da je u točkama 70. do 72. pobijane presude Opći sud pogrešno zaključio da je načelnik odjela bio nadležan za donošenje spornih odluka jer je imao daljnju delegaciju nadležnosti.
- 139 S jedne strane, iz informacija koje su pružene na raspravi pred Općim sudom proizlazi da je sporne odluke zapravo donijela pravna služba Parlamenta, s obzirom na to da se navedeni načelnik odjela oslonio na ocjenu te službe i da sam nije proveo nikakvu analizu niti je izradio vlastito obrazloženje. S druge strane, sporne odluke trebalo je donijeti Predsjedništvo Parlamenta jer one čine izvanredne upravne akte. Naime, budući da te odluke proizlaze iz nove, složene i nepredviđene situacije, potvrđene uključivanjem pravne službe Parlamenta, njihovu usklađenost s pravilima i načelima više pravne snage pravnog poretka Unije trebalo je provjeriti prije njihova donošenja. Stoga nije riječ o isključivo tehničkim odlukama koje se mogu delegirati načelniku odjela.
- 140 Parlament tvrdi da peti žalbeni razlog treba odbiti kao neosnovan.

2. Ocjena Suda

a) Uvodna razmatranja

- 141 Petim žalbenim razlogom žalitelji osporavaju, među ostalim, nadležnost načelnika odjela za donošenje spornih odluka. S obzirom na sudsku praksu navedenu u točki 37. ove presude, valja ispitati osnovanost tog prigovora jer se njime žalitelji pozivaju na nezakonitost koja se može ponoviti u budućnosti.
- 142 S druge strane, prigovor koji je također istaknut u okviru tog petog žalbenog razloga, kojim žalitelji prigovaraju načelniku odjela da nije izradio nikakvu analizu ili obrazloženje osim onog koje se nalazi u mišljenju pravne službe, dovodi do toga da se Sudu iznosi činjenična tvrdnja koju on ne može ispitati u okviru žalbe jer ne postoji argument koji se temelji na iskrivljavanju činjenica ili pogrešci koja se tiče prava koju je počinio Opći sud.
- 143 Naime, u skladu s člankom 256. stavkom 1. UFEU-a i člankom 58. prvim stavkom Statuta Suda Europske unije, žalba je ograničena na pitanja prava. Opći sud jedini je nadležan za utvrđivanje i ocjenu relevantnih činjenica kao i za ocjenu dokaza. Ocjenjivanje tih činjenica i dokaza dakle nije, osim u slučaju njihova iskrivljavanja, pitanje prava koje je kao takvo podložno nadzoru Suda u okviru žalbe (presuda od 28. rujna 2023., Changmao Biochemical Engineering/Komisija, C-123/21 P, EU:C:2023:708, t. 121. i navedena sudska praksa).
- 144 Iz toga slijedi da peti žalbeni razlog treba meritorno ispitati u dijelu u kojem sadržava prigovor koji se temelji na nenadležnosti navedenog načelnika odjela za donošenje spornih odluka i da je u preostalom dijelu taj žalbeni razlog nedopušten.

b) Meritum

- 145 Valja istaknuti da je Opći sud u točki 71. pobijane presude utvrdio da je načelnik odjela imenovan dužnosnikom za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja za proračunsku liniju 1030, koja se odnosi na starosne mirovine iz Priloga III. Pravilniku PEAM, Odlukom FINS/2019-01 glavnog direktora za financije Parlamenta od 23. studenoga 2018. i da se u toj odluci izričito navodi da je načelnik odjela ovlašten, među ostalim, provoditi preuzimanje pravnih obveza i proračunskih obveza, utvrđivanje rashoda i odobravanje plaćanja kao i sastavljanje procjena potraživanja, utvrđivanje prava čiji je povrat potrebno osigurati i izdavanje naloga za povrat.
- 146 U točki 72. pobijane presude Opći sud je, među ostalim, istaknuo da načelnik odjela nije izmijenio pravila utvrđena Provedbenim mjerama i Pravilnikom PEAM, koja je donijelo Predsjedništvo Parlamenta, nego ih je samo proveo.
- 147 U tim je okolnostima Opći sud u točki 73. pobijane presude presudio da je načelnik odjela bio nadležan za donošenje spornih odluka.
- 148 Budući da Odluka FINS/2019-01 glavnog direktora za financije Parlamenta od 23. studenoga 2018. ovlašćuje načelnika odjela da provodi, među ostalim, preuzimanje pravnih obveza i proračunskih obveza, utvrđivanje rashoda i odobravanje plaćanja kao i sastavljanje procjena potraživanja, utvrđivanje prava čiji je povrat potrebno osigurati i izdavanje naloga za povrat, ona je sastavljena dovoljno široko da obuhvati situacije na koje se pozivaju žalitelji, odnosno nove, složene i nepredviđene situacije u delegiranim područjima.

- 149 Osim toga, žalitelji ne tvrde da ta odluka sadržava rezervu koja se odnosi na nadležnost za primjenu primarnog prava Unije i, među ostalim, odredbi Povelje, u okviru donošenja odluka koje ulaze u ta područja.
- 150 Osim toga, članak 25. stavak 3. Poslovnika Parlamenta, suprotno onomu što tvrde žalitelji, ne sadržava nikakvu rezervu vezanu uz nadležnost u tom području u korist Predsjedništva Parlamenta. Naime, u skladu s tom odredbom, „Predsjedništvo donosi financijske, organizacijske i administrativne odluke o pitanjima koja se tiču zastupnika na prijedlog glavnog tajnika te institucije ili kluba zastupnika”. Navodna razlika između izvanrednih upravnih akata, čije je donošenje rezervirano za Predsjedništvo Parlamenta, i redovnih upravnih akata, koji su delegirani načelniku odjela, ne može se izvesti ni iz navedene odredbe.
- 151 Stoga je prigovor koji se temelji na nenadležnosti načelnika odjela neosnovan.
- 152 Iz toga slijedi da peti žalbeni razlog treba odbaciti kao djelomično nedopušten i odbiti kao djelomično neosnovan.

D. Šesti žalbeni razlog, koji se temelji na pogrešci koja se tiče prava i koju je Opći sud počinio u okviru svoje ocjene obrazloženja spornih odluka

1. Argumentacija stranaka

- 153 Žalitelji prigovaraju Općem sudu da je počinio pogrešku koja se tiče prava prilikom ocjene obrazloženja spornih odluka.
- 154 Budući da je Parlament imao obvezu ispitati usklađenost s pravilima prava Unije više pravne snage, to je ispitivanje trebalo biti popraćeno obrazloženjem u tom pogledu. Mišljenje pravne službe na koje se poziva Parlament u tu svrhu nije dovoljno jer, s jedne strane, nije navedeno u spornim odlukama niti im je priloženo i, s druge strane, sadržava samo vrlo djelomično i sažeto ispitivanje poštovanja pravila više pravne snage i temeljnih načela Unije.
- 155 Usto, u točkama 57. i 178. pobijane presude Opći sud počinio je pogrešku time što je smatrao da članak 1. stavak 7. Odluke br. 14/2018 jamči opću proporcionalnost intervencije time što omogućuje povećanje iznosa mirovine osoba koje ne ostvaruju druge godišnje prihode i koje boluju od teške bolesti. Ta povećanja imaju ograničen doseg i ta odredba Odluke br. 14/2018 ne može činiti valjanu zaštitnu klauzulu u korist drugih osoba na koje se ona ne odnosi. Osim toga, navedenu je odredbu poništilo Pravosudno vijeće Zastupničkog doma, tako da je Opći sud svoju ocjenu proporcionalnosti temeljio na nepostojećoj odredbi.
- 156 Parlament ističe da šesti žalbeni razlog treba odbaciti kao nedopušten i, podredno, odbiti kao neosnovan.

2. Ocjena Suda

a) Uvodna razmatranja

- 157 Šestim žalbenim razlogom žalitelji prigovaraju Općem sudu da je propustio utvrditi da je Parlament povrijedio svoju obvezu obrazlaganja spornih odluka. Prema mišljenju žalitelja, Parlament je trebao ne samo provjeriti je li primjena Odluke br. 14/2018 u skladu s pravom Unije nego i u spornim odlukama izričito navesti razloge zbog kojih smatra da je to bio slučaj. Opći sud pogrešno je kvalificirao kao relevantnu analizu Odluke br. 14/2018 koja se nalazi u mišljenju pravne službe i koja se odnosi, među ostalim, na proporcionalnost te odluke.
- 158 Taj se žalbeni razlog odnosi na tumačenje Internih pravila Parlamenta, s obzirom na to da se njime želi osporiti da se, na temelju tih pravila, nacionalni mirovinski sustav može automatski primijeniti na bivše europske zastupnike bez obrazložene ocjene spojivosti takve primjene s pravom Unije.
- 159 Stoga valja meritorno ispitati šesti žalbeni razlog.

b) Meritum

- 160 Kao što to proizlazi iz ispitivanja prvog, drugog, trećeg i četvrtog žalbenog razloga, Opći sud je u točkama 86. i 89. pobijane presude pravilno mogao utvrditi da je Parlament bio dužan na žalitelje primijeniti ista pravila o iznosima i uvjetima mirovina kao što su ona utvrđena talijanskim pravom.
- 161 Opći je sud u istim točkama također pravilno naveo da se Parlament može osloboditi te obveze ako bi takva primjena dovela do povrede pravila prava Unije više pravne snage, poput općeg načela tog prava ili odredbe Povelje.
- 162 Iako žalitelji stoga pravilno ističu da je na Parlamentu da osigura da primjena njegovih internih pravila, koja se sastoji od prilagodbe mirovina njegovih bivših zastupnika promjenama u nacionalnim sustavima, nije protivna općim načelima prava Unije ili Povelje, iz toga ipak ne proizlazi da su u spornim odlukama morali biti navedeni razlozi zbog kojih Parlament smatra da je predmetna prilagodba u skladu s tim načelima i Poveljom.
- 163 U tom pogledu valja podsjetiti na to da zahtjev obrazlaganja pravnih akata Unije u smislu članka 296. drugog stavka UFEU-a treba ocjenjivati s obzirom na okolnosti slučaja, osobito s obzirom na sadržaj akta, narav navedenih razloga i interes koji za dobivanje objašnjenja mogu imati adresati akta ili druge osobe na koje se taj akt izravno i osobno odnosi. Stoga nije nužno da se u obrazloženju akta navedu svi činjenični i pravni elementi koji bi se mogli smatrati relevantnima (presuda od 30. siječnja 2024., Agencija „Patna infrastruktura” (Europsko financiranje cestovne infrastrukture), C-471/22, EU:C:2024:99, t. 26. i navedena sudska praksa).
- 164 S obzirom na tu sudsku praksu, valja, doduše, smatrati da je na autoru spornih odluka da u njima iznese razloge koji se odnose na Interna pravila Parlamenta, a koji su naveli tu instituciju da prilagodi mirovine adresata tih odluka.
- 165 S druge strane, od tog se autora ne može zahtijevati da, osim toga, pojasni razloge zbog kojih Parlament smatra da se ni opća načela prava Unije ni Povelja ne protive njegovoj odluci. Dodijeliti takav doseg zahtjevu obrazlaganja značilo bi obvezati autora akta da iznese ne samo razloge svoje odluke nego i razloge zbog kojih je smatrao da se nije trebalo suzdržati od njezina

donošenja. Međutim, osim u posebnim situacijama koje nisu povezane s konkretnim slučajem, ne može se smatrati da je za razumijevanje obrazloženja autora akta nužno da on pruži analizu sukladnosti svoje odluke s općim načelima prava Unije i s Poveljom.

166 Iz toga slijedi da je šesti žalbeni razlog neosnovan.

167 Budući da su svi žalbeni razlozi koje su žalitelji istaknuli u prilog svojoj žalbi odbijeni, žalbu valja odbiti u cijelosti.

VI. Troškovi

168 Na temelju članka 184. stavka 2. Poslovnika Suda, kad žalba nije osnovana, Sud odlučuje o troškovima. U skladu s člankom 138. stavkom 1. tog Poslovnika, koji se na temelju njegova članka 184. stavka 1. primjenjuje na žalbeni postupak, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove.

169 Budući da je Parlament postavio zahtjev da se žaliteljima naloži snošenje troškova i da oni nisu uspjeli u postupku, valja im naložiti da snose, osim vlastitih, i troškove Parlamenta.

Slijedom navedenog, Sud (četvrto vijeće) proglašava i presuđuje:

1. Žalba se odbija.

2. Nalaže se da sljedeće osobe snose, osim vlastitih, i troškove Europskog parlamenta: Giacomo Santini, Marco Cellai, Domenico Ceravolo, Natalino Gatti, Rosa Maria Avitabile, u svojstvu nasljednice Antonija Mazzonea, Luigi Moretti, Gabriele Sboarina, Lina Wuhrer, Patrizia Capraro i Luciana Meneghini, u svojstvu nasljednice Ferruccia Pisonija.

Potpisi